

III

(Актове, приети по силата на Договора за ЕС)

АКТОВЕ, ПРИЕТИ ПО СИЛАТА НА ДЯЛ V ОТ ДОГОВОРА ЗА ЕС

РАМКОВО РЕШЕНИЕ 2008/841/ПВР НА СЪВЕТА

от 24 октомври 2008 година

относно борбата с организираната престъпност

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейския съюз, и по-специално член 29, член 31, параграф 1, буква д) и член 34, параграф 2, буква б) от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽¹⁾,

като има предвид че:

(1) Целта на програмата от Хага е да се подобри общата способност на Съюза и на държавите-членки за целите на, наред с други неща, борбата с транснационалната организирана престъпност. Тази цел трябва да бъде преследвана по-специално чрез сближаване на законодателството. Необходимо е по-тясно сътрудничество между държавите-членки на Европейския съюз, за да се противодейства на опасностите и на разпространението на престъпни организации и за да се отговори реално на очакванията на гражданите и на изискванията на държавите-членки. В това отношение в точка 14 от заключенията на Европейския съвет в Брюксел, проведен на 4 и 5 ноември 2004 г., се посочва, че гражданите на Европа очакват Европейският съюз, едновременно с гарантирането на основните свободи и права, да предприема по-ефективен, комбиниран подход към трансгранични проблеми като организираната престъпност.

(2) В своето съобщение от 29 март 2004 г. относно приемането на мерки за борба с тероризма и други форми на тежка престъпност Комисията посочи, че е необходимо наличните средства за борба с организираната престъпност в ЕС да бъдат засилени и се ангажира да изготви рамково решение, което да замести Съвместно действие 98/733/ПВР от 21 декември 1998 г. относно инкрими-

нирането на участието в престъпна организация в държавите-членки на Европейския съюз ⁽²⁾.

(3) В точка 3.3.2 от програмата от Хага се посочва, че сближаването на материалното наказателно право обслужва целта за улесняване на взаимното признаване на съдебни решения и актове и на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси и касае области на особено тежка престъпност с трансгранични измерения, както и че трябва да се даде приоритет на областите на престъпна дейност, които са конкретно посочени в Договорите. Следователно в държавите-членки следва да се установи по-близко определение за престъпления, свързани с участие в престъпни организации. В този смисъл настоящото рамково решение следва да обхване престъпления, чието извършване е характерно за престъпните организации. Нещо повече, то следва да предвиди налагането на наказания, съответстващи на тежестта на тези престъпления, на физически и юридически лица, които са извършили тези престъпления или са отговорни за извършването им.

(4) Задълженията, произтичащи от член 2, буква а), не следва да засягат свободата на държавите-членки да класифицират други групи лица като престъпни организации, например групи, чиято цел не е финансова или друг вид материална печалба.

(5) Задълженията, произтичащи от член 2, буква а), не следва да засягат свободата на държавите-членки да тълкуват понятието „престъпни дейности“ като включващо извършването на физически действия.

(6) Европейският съюз следва да се опре на значителната работа, извършена от международни организации, по-специално Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност („Конвенцията от Палермо“), сключена от името на Европейската общност с Решение 2004/579/ЕО на Съвета ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Становище, прието след незадължителна консултация (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽²⁾ ОВ L 351, 29.12.1998 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 261, 6.8.2004 г., стр. 69.

- (7) Тъй като целите на настоящото рамково решение не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки и следователно, предвид мащаба на действията, могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да предприеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за създаване на Европейската общност, така както е приложен с член 2, втора алинея от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност настоящото рамково решение не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (8) Настоящото рамково решение спазва основните права и принципи, признати в Хартата за основните права на Европейския съюз, по-специално членове 6 и 49 от нея. Нищо в настоящото рамково решение не цели накръняването или ограничаването на националните правила, свързани с основните права и свободи, като правото на справедлив съдебен процес, правото на стачка, свободата на събранията и на сдружаването, свободата на печата и на словото, включително правото на всеки да създава и да се присъединява към профсъюзи с оглед защитата на неговите интереси и свързаното с това право на демонстрации.
- (9) Следователно Съвместно действие 98/733/ПВР следва да бъде отменено,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РАМКОВО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Определения

По смисъла на настоящото рамково решение:

1. „престъпна организация“ означава структурирано сдружение, което е установено във времето, на повече от две лица, действащи съгласувано с цел извършването на престъпления, които се наказват с лишаване от свобода или с мярка за задържане с максимална продължителност най-малко четири години или по-тежко наказание, за да придобие пряко или косвено финансова или друга материална облага;
2. „структурирано сдружение“ означава сдружение, което не е създадено случайно за непосредственото извършване на престъпление и което не изисква формално разпределение на ролята на своите членове, продължителност на членството или развита структура.

Член 2

Престъпления, свързани с участието в престъпна организация

Всяка държава-членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че един или и двата вида поведение, свързани с престъпни организации, се смятат за престъпления:

- a) поведението на всяко лице, което преднамерено и като създава целта и общата дейност на престъпната организация или намерението да се извършат въпросните престъпления, участва активно в престъпната дейност на организацията, включително чрез предоставянето на информация или материални средства, набирането на нови членове и всякакви форми на финансиране на дейността ѝ, като знае, че това участие ще допринесе за осъществяването на престъпните дейности на организацията;
- б) поведението на всяко лице, изразяващо се в сговарянето с едно или повече лица за извършване на дейност, която, ако бъде осъществена, би била равнозначна на извършване на престъпления, посочени в член 1, дори ако това лице не участва пряко в осъществяването на дейността.

Член 3

Наказания

1. Всяка от държавите-членки предприема необходимите мерки, за да гарантира, че:

- a) престъплението, посочено в член 2, буква а), се наказва с лишаване от свобода, чиято максимална продължителност е най-малко между две и пет години; или
- б) престъплението, посочено в член 2, буква б), се наказва с лишаване от свобода със същата максимална продължителност като престъплението, извършването на което се цели със сговарянето, или с лишаване от свобода, чиято максимална продължителност е най-малко между две и пет години.

2. Всяка от държавите-членки предприема необходимите мерки, за да гарантира, че извършването на престъпленията по член 2, както е определено от тази държава-членка, в рамките на престъпна организация може да се смята като утежняващо отговорността обстоятелство.

Член 4

Особени обстоятелства

Всяка от държавите-членки може да вземе необходимите мерки, за да гарантира, че наказанията, посочени в член 3, могат да бъдат намалени или че на нарушителя може да не бъде наложено наказание, ако той например:

- a) се откаже от престъпната дейност; и
- б) предостави на административните или съдебните органи информация, която при други условия те не биха могли да получат, като им помага да:
 - i) предотвратят, прекратят или ограничат последиците от престъплението;
 - ii) идентифицират или да подведат под отговорност другите нарушители;
 - iii) открият доказателства;

- iv) лишат престъпната организация от незаконни средства или от приходите от престъпната ѝ дейност; или
- v) предотвратят извършването на други престъпления, посочени в член 2.

Член 5

Отговорност на юридическите лица

1. Всяка държава-членка взема необходимите мерки, за да гарантира, че юридическите лица могат да бъдат подведени под отговорност за престъпленията, посочени в член 2, извършени в тяхна полза от лице, което действа самостоятелно или като член на орган на юридическото лице и което заема ръководна длъжност в това юридическо лице, въз основа на едно от следните:

- a) пълномощие да представлява юридическото лице;
- б) правомощие да взема решения от името на юридическото лице;
- в) правомощие да упражнява контрол в рамките на юридическото лице.

2. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че юридическите лица могат да бъдат подведени под отговорност, когато липсата на надзор или контрол от страна на лице, посочено в параграф 1, е направила възможно извършването от негово подчинено лице на някое от престъпленията, посочени в член 2, в полза на това юридическо лице.

3. Отговорността на юридическите лица съгласно параграфи 1 и 2 не засяга образуването на наказателни производства срещу физически лица, които са извършители или съучастници на престъпления, посочени в член 2.

4. За целите на настоящото рамково решение юридическо лице означава всяко образувание, което има правосубектност съгласно приложимото право, с изключение на държавите или органите на публична власт при упражняването на държавната власт, както и на публичните международни организации.

Член 6

Наказания за юридически лица

1. Всяка от държавите-членки предприема необходимите мерки, за да гарантира, че юридическите лица, подведени под отговорност съгласно член 5, параграф 1, подлежат на наказания, които са ефективни, пропорционални и възпиращи, които включва глоби по наказателното право и друг вид глоби и може да включват други наказания, като например:

- a) лишаване от правото да се ползват от държавно подпомагане или помощи;

- б) временно или постоянно лишаване от правото на упражняване на търговска дейност;

- в) поставяне под съдебен надзор;

- г) съдебна ликвидация;

- д) временно или постоянно затваряне на предприятия, използвани за извършването на престъплението.

2. Всяка от държавите-членки предприема необходимите мерки, за да гарантира, че юридическите лица, подведени под отговорност съгласно член 5, параграф 2, се наказват с наказания или мерки, които са ефективни, пропорционални и възпиращи.

Член 7

Компетентност и координация при наказателното преследване

1. Всяка от държавите-членки гарантира, че в нейната компетентност попадат най-малко случаите на извършване на престъпленията, посочени в член 2:

- a) изцяло или частично на нейната територия, независимо от това къде е установена или къде извършва престъпната си дейност престъпната организация;
- б) от страна на неин гражданин; или
- в) в полза на юридическо лице, установено на територията на тази държава-членка.

Дадена държава-членка може да реши, че няма да прилага или че ще прилага само при специални случаи или обстоятелства правилата за компетентност, посочени в букви б) и в), когато престъпленията, посочени в член 2, са извършени извън нейната територия.

2. В случаите, когато престъпление, посочено в член 2, попада в компетентността на повече от една държава-членка и когато всяка от засегнатите държави може законосъобразно да започне наказателно преследване на основание на едни и същи факти, засегнатите държави-членки си сътрудничат, за да решат коя от тях ще проведе наказателното преследване срещу нарушителите с цел, ако е възможно, производството да се централизира в една държава-членка. С оглед на това държавите-членки могат да се обърнат към Евроюст или друг орган или механизъм, създаден в рамките на Европейския съюз, за да се улеснят сътрудничеството между съдебните им органи и координацията на действията им. Отчитат се по-специално следните фактори:

- a) държавата-членка, на чиято територия са извършени деянията;
- б) държавата-членка, чийто гражданин е или в която пребивава извършителят;

в) държавата-членка на произход на пострадалите;

г) държавата-членка, на чиято територия е открит извършителят.

3. Държава-членка, която съгласно законодателството си не екстрадира или не предава свои граждани, взема необходимите мерки, за да предвиди своята компетентност в случаите и, когато е целесъобразно, да проведе наказателно преследване по отношение на престъплението, посочено в член 2, когато е извършено от неин гражданин извън нейната територия.

4. Настоящият член не изключва упражняването на компетентността по наказателноправни въпроси, предвидена от държавата-членка в съответствие с националното ѝ законодателство.

Член 8

Липса на изискване за съобщение или обвинение от страна на пострадалите

Държавите-членки гарантират, че разследванията или наказателното преследване на престъпленията, посочени в член 2, не зависят от съобщение или обвинение от страна на лице, което е предмет на престъплението, най-малкото ако деянията са извършени на територията на държавата-членка.

Член 9

Отмяна на съществуващи разпоредби

Отменя се Съвместно действие 98/733/ПВР.

Позоваването на участие в престъпна организация по смисъла на Съвместно действие 98/733/ПВР в мерки, предприети съгласно дял VI от Договора за Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската общност, се смятат за позовавания на участие в престъпна организация по смисъла на настоящото рамково решение.

Член 10

Прилагане и доклади

1. Държавите-членки предприемат в срок до 11 май 2010 г. необходимите мерки, за да се съобразят с разпоредбите на настоящото рамково решение.

2. В срок до 11 май 2010 г. държавите-членки изпращат до генералния секретариат на Съвета и до Комисията текста на разпоредбите, транспониращи в националното им законодателство задълженията, наложени им съгласно настоящото рамково решение. В срок до 11 ноември 2012 г., въз основа на доклад, изготвен при отчитане на тази информация, както и въз основа на писмен доклад от Комисията Съветът оценява степента, в която държавите-членки са се съобразили с разпоредбите на настоящото рамково решение.

Член 11

Териториално приложение

Настоящото рамково решение се прилага за Гибралтар.

Член 12

Влизане в сила

Настоящото рамково решение влиза в сила в деня на публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Съставено в Люксембург на 24 октомври 2008 година.

За Съвета

Председател

M. ALLIOT-MARIE